

**2. MAILAKO EUSKARA ARLOAREN
2019-2020 URTEKO
PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA**

ikastetxea:	ABADIÑO BHI	kodea:	015071
etapa:	DBH	zikloa/maila:	2
arloan/irakasgaia:	EUSKARA ETA LITERATURA		
osatutako arloak/irakasgaiak	Hizkuntza eta literatura komunikaziorako kompetentzia.		
diziplina barruko oinarriko kompetentzia elkartuak	Gizarterako eta herritartasunerako kompetentzia		
irakasleak:	ANDONI LARIZ	ikasturtea:	2019/2020

Zeharkakokompetentziak:

Hitzez, hitzik gabe eta modu digitalean komunikatzeko kompetentzia.

1. Ikasten eta pentsatzen ikasteko kompetentzia.
2. Elkarbizitzarako kompetentzia.
3. Ekimenerako eta ekiteko espiriturako kompetentzia.
4. Izaten ikasteko kompetentzia.

helburuak	ebaluazio-irizpideak
<p>1) Hizkuntzaren zenbaiterabilera-eremutan sortutako ahozko, idatzizko eta ikus-entzunezko diskurtsoak ulertzea eta interpretatzea, zenbait motatako komunikazio-egoerei aurre egiteko.</p> <p>2) Bai ahoz eta bai idatziz modu txukun, koherente eta zuzenean espresatzea eta interaktuatzea, eta horretan, errespetua, kooperazioa eta espiritu kritikoa hartzea oinarri, zenbait komunikazio-premiari modu eraginkorrean erantzuteko.</p> <p>3) Hizkuntzak diren sistemari buruz modu autonomoan gogoeta egitea, eta testuak ulertzeko eta ekoizteko prozesuan testuinguruarekin, testuarekin, esaldiarekin eta hitzarekin lotutako hizkuntzaren erabilera-arauak</p>	<p>1) Hainbat euskarritan dauden ahozko testuak ulertzea, persona arteko harremanen, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak, batik bat narrazio-, azalpen- eta instrukzio-testuak, zentzu orokorraz ohartuz, ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereiziz eta informazio egokia hautatuz, proposatutako helburuari begira.</p> <p>2) Hainbateuskarritan idatzitako testuak ulertzea eta interpretatzea, persona arteko harremanen, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak, batik bat narrazio-, azalpen- eta instrukzio-testuak, zentzu orokorraz ohartuz, ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereiziz eta informazio egokia hautatuz, proposatutako helburuari begira.</p>

<p>aplikatzea, hizkuntza modu txukun, koherente eta zuzenean erabiltzea eta transferentzia egokiak egitea helburu hartuta.</p> <p>4) Norberak hautatutako idatzizko, ahozko eta ikus-entzunezko literatura-testu erreferentziazalez gozatzea, norberaren esperientziari zentzua emateko, mundua ulertzeko eta sentsibilitate estetikoan aurrera egiteko.</p> <p>5) Literatura-generoen eta literaturaren historiako etapa eta lan nagusien oinarrizko araei buruz ikasitakoak erabiltzea, denen artean literatura-testuak ondo ulertzeko, eta hori dela eta, literatura-ondarea esperientzia indibidual nahiz kolektiboa sinbolizatzeko eta norberaren kultura-identitatea eraikitzeke bidetzat hartzea.</p> <p>6) Oinarrizko ezaguera soziolinguistikoetan oinarrituta, gure errealitate elebiduna eta, orohar, eleaniztasuna nahiz kultura-aniztasuna ezagutzea, interpretatzea eta balioestea, eta horretan, hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren eta euskara eguneroko bizitzan erabiltzearen aldeko jarrera linguistiko enpatiko eta asertiboak bultzatzea eta sustatzea.</p> <p>7) Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu autonomo eta kritikoa erabiltzea, informazioa lortzeko, eta elkarrekin komunikatzeko eta kooperatzeko.</p> <p>8) Norberaren ikaskuntza-prozesuez gogoeta egitea, beste hizkuntza eta ikasgai batzuetan ikasitako komunikazio-ezaguerak eta –estrategiak transferitzeko, eta norberaren ikaskuntza-gaitasunean konfiantza izatea, komunikaziorako kompetentzia hobetzeko.</p>	<p>3) Planifikatu ondoren, ahozko testu soilak sortzea, argiak eta egituratuak, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak, batik bat narrazio-, azalpen- eta instrukzio-testuak, jardura akademikoari buruzkoak edo gai interesgarriei buruzkoak, ikus-entzunezko baliabideen eta IKTenlaguntzaz, hitzezko eta ez-hitzezko baliabideak egoki erabiliz.</p> <p>4) Modu aktiboan eta egokian parte hartzea ikaskuntzako eta gizarteko ahozko harremanetan, elkarlanerako jarrera positiboarekin.</p> <p>5) Planifikatu ondoren, idatzizko testuak sortzea, paperean nahiz digitalean, persona arteko harremanen, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak, batik bat narrazio-, azalpen- eta instrukzio-testuak, kontuan hartuz komunikazio-egoera, eta egokitasun, koherentzia, kohesio eta zuzentasun txukun batez.</p> <p>6) Sistema linguistikoaz eta haren erabilera-arauez gogoeta egitea, testuak, esaldiak eta hitzak konparatuz eta eraldatuz, eta jakintza horiek erabiltzea, lagunduta, ulermen-arazoak konpontzeko ezezik testu eta berrikuspen hobek egiteko.</p> <p>7) Oinarrizko hizkuntza-terminologia ezagutzea eta erabiltzea hizkuntzari buruzko gogoeta egitean, testuak ulertu eta sortzeko.</p> <p>8) Literaturako testu laburrak edo pasarteak ulertzea, ahozkoak nahiz idatzizkoak, denen artean irakurrita eta entzunda, literatura-ezaguerak erabiliz, eta testuari buruzko iritzi pertsonala ematea.</p> <p>9) Literatura asmoko testuak sortzea, ahozkoak, idatzizkoak nahiz ikus-entzunezkoak, hainbat generotakoak, literatura-testu bat eredutzat hartu eta testuak parámetro jakin batzuen arabera eraldatuz.</p> <p>10) Ahozko nahiz idatzizko literaturaren hainbat lagin ezagutzea, bai eta haien konbentzio bereziak ere, literatura-testuak hobeto ulertzeko eta norberaren kultura aberasteko.</p>
---	---

	<p>11) Irakurtzeko ohitura garatzea, eta literatura gozamen-iturritzat hartzea, mundua ezagutzeko bidetzat, eta nortasun pertsonala, kulturala nahiz soziala eraikitzeko eratzat.</p> <p>12) Hizkuntza-aniztasunaz ohartzea eta hori balioestea, hizkuntzak nahiz hizkuntza-aniztasuna errespetatuz, eta oinarrizko ezaguera soziolinguistikoak erabiliz.</p> <p>13) Hizkuntza-ohituranahiz –jokaera asertiboak eta enpatikoak izatea, bai eta euskara erabiltzeko jarrera proaktiboa, kooperatiboa, bidezkoa eta arduratsua ere testuinguru eleaniztunetan.</p> <p>14) Informazio-teknologiak gero eta autonomia handiagoz erabiltzea, eskolako jardueretan informazioa bilatu, hautatu, kudeatu eta komunikatzeko.</p> <p>15) Ikasleak bere hizkuntza-ikaskuntzaz gogoeta egitea, bere ikasteko gaitasunean konfiantzarekin, autorregulazioa sustatzeko.</p>
--	--

ARAZO EGOERA[Arazo egoera bakoitzaren azken ataza, arazoa eta testuinguaren daturik errelebanteak agertuko dira.].

- **1. Arazo egoera : Objektu bat deskribatu ordena lojiko bat jarraituz.**

Testuingurua: Deskripzio eredu bat irakurri ondoren, irakasleak emandako objektu konkretu baten ezaugarriak xehetasunez azaltzeko saiakera egingo dute.

Helburua: Objektu bat deskribatu ordena bat erabaki eta jarraituz, izenondo egokiak bilatuz edo berriak ikasiz. Baita metaforak egiten ikasiz ere. Ikasi bereizten deskribatzeko era objektiboa, alde fisikoa, eta era subjektiboa, norbere inpresio eta iritziak txertatuz eta bakoitzaren oroitzapen personal konkreturen batekin lotuz .

Betebeharrak: izenondo berriak ikasi eta metaforak egiten ikasi

- **2. Arazo egoera: Herriko ibilbide bat asmatu orientabideak emanez.**

Testuingurua: Abadiño herria. Beste herri bateko ikasleak datos herrira eta eurak Abadiño ezagutzeko moduko ibilbide interesgarri bat asmatuko dute

Helburua: Jarraibide testuak egiten ikastea ingurune ezagnetk abiatuta.

Betebeharrak: Testu lokailuak erabiltzen ikasi eta

- **3. Arazo egoera: Gaurkotasuna duen gai bati buruzko iritzi artikulua egin.**

Testuingurua: Covid-19 eta agintarien erabakiak

Helburua: Iritzi artikulua bat idazten ikastea pausoka, bere atal desberdinak bereiztuz eta gaiari ondo erantzunez.

Betebeharrak: Iritzi artikulua baten egitura ezagutzea bere atalak desberdinduz eta atal bakoitzaren funtzioa ulertuz. Zation ordena egokia barneratzea.

- **4. Arazo egoera: Gure gustuko film bati buruzko iruzkina egin**

Testuingurua: Norbere gustuak identifikatzen ikasteko gustatu zaigun film bat hautatu.

Helburua: Film bati buruzko iruzkina (iritzi artikulua mota bat da) idazten ikastea, film batek dituen atal desberdinei erreparatzen lagunduz eta adjektiboa baloratiboak erabiltzen lagunduz.

Betebeharrak: Film baten atal desberdinak ezagutzea, kontatzen den istorioa, irudien kalitatea, aktoreen lana, bere erritmoa.

EDUKIEN SEKUENTZIA [denbora-tarteka, unitatedidaktikoak, proiektuka, ikaskuntza-nukleokaedobestemoduren batera antolatuta...].

1. Ebaluazioa

1. Unitatea: Kar, kar, kar!

- Irakurmena: Barreak egitea, ariketa ezin hobe
- Idazmena. Gauzak deskribatzea. Gitarra elektrikoa.
- Hizkuntzaren erabilera: Perpausaren osagaien funtzioa, Izena eta izenordaina
- Literatura: Mitologia eta kondaira
- Multzo atzizkiak
- Ortografia: zenbaki kardinalen idazkera

2. Unitatea: Klip-kultura

- Irakurmena: Bideo-jokoak arte-mugimendua osatu nahian
- Hizkuntzaren erabilera: Izen-sintagmarenerabilera, Deklinabidea: kasuak eta erabilera
- Literatura: Herri ipuinak
- Toki atzizkiak
- Ortografia: zenbaki ordinalen idazkera

3. Unitatea: Hil eta bero, salda bero!

- Irakurmena: Halloween, ohitura zaharra Euskal Herrian
- Hizkuntzaren erabilera: Deklinabidea: mugagabea, aditz lagunak: postposizioak

- Denbora atzizkiak
- Ortografia: zenaki banatzaileen idazkera

2. Ebaluazioa

4. Unitatea: Beti bila ala bertan gozo?

- Irakurmena: Marko Polo nafarra
- Idazmena: jarraibide testua. Abadiñon ibilbide bat azalduz orientabideak idatzi.
- Hizkuntzaren erabilera: aditz jokatu-gabeak: aditzoina, aditz-partizipioa eta aditz-zena. Aditz trinkoen erabilera
- Literatura: alegiak. Bizenta Mogel.
- Gogo atzizkiak
- Ortografia: aditzoinaren idazkera

5. Unitatea: Mundua inauteri

- Entzumenak: Hezkuntza sistema propioaren aldeko ikasle taldearen aldarrikapenak eta proposamena.
- Ahozko adierazmena. Ikasleen proposamenari buruzko eztabaida
- Irakurmena. Gizon irudiduna
- Hizkuntzaren erabilera. Aditzaren aspektua lehenaldian. Perpaus motak
- Literatura: Haur eta gazte literatura

6. Unitatea: Mendian ala kalean?

- Irakurmena: Bizitza alternatiboak
- Hizkuntzaren erabilera: Aditza: Nor-Nork aditz laguntzaileak, Perpausa erlatiboa
- Hitz elkarketa
- Sintaxia: menderagailuak

3. Ebaluazioa EGOKITZAPENA

Egungo egoera dela eta, ebaluazioaren gutxieneko helburuak eta edukiak moldatu ditugu eta horrelaxe landuko dira:

- Ikasturtea bukatu arte, 7, 8, 9 unitateekin jarraituko dugu lanean online saioetan (dena gaindituta dutenekin izango da. Berreskuratzeko dauden ikasleekin jarraituko den prozedura, beheko oharretan adierazi dugu).
- Aurreko ebaluazioaren bat gainditu gabe duten ikasleekin, berreskuratzeko aukera izan dezaten, birpasorako fitxak egingo dituzte.
- Udako txostena eta iraileko errepassoa 3. ebaluazio hau sendotzeko izango da. Gainera, hizkuntzetan ikasturte guztia biltzen du azken ebaluazio honek

EDUKIEN SEKUENTZIA

7. Unitatea: Artearen esanahia

- Irakurmena: Amets egiteko. Cirque du Soleil
- Hizkuntzaren erabilera: Aditza: Nor-Nori aditz laguntzaileak, Moduzko perpausak
- Idazmena. Iritzi artikulua. Iritzi artikulua, Covid-19ri buruz agintariek izandako jarrera eta jardueraren inguruan.
- Literatura:
 - Narratiba II. Eleberrri historikoa.
 - Erromantizismoaren etorrera eta Euskal Pizkundea. Lourdes Otaegiren artikulutik laburtua.

8. Unitatea: Nortasuna berreizgarri

- Irakurmena: Aktoreen gutziak
 - Idazmena: Film bati buruzko iruzkina.
 - Hizkuntzaren erabilera: Aditza: Nor-Nori-Nork aditz laguntzaileak, Denborazko perpausak
 - Literatura: Narratiba III: Eleberri erromantikoa
9. Unitatea: Domotika. Zuk soilik klika!
- Irakurmena: Sareko izarrak
 - Hizkuntzaren erabilera: Baldintza hipotetikoaren erabilera, Baldintza jokatuak eta jokatuak

UDAKO TXOSTENA ETA IRAILA

Udako txostenean (kurtso guztia) berrikusteko eta sakontzeko ariketak landuko dira.

IRAKURMENAREN ULERMENA

GRAMATIKA

IDAZMENA

LEXIKOA ETA ORTOGRAFIA

Irailean udako lanaren zuzenketa eta Hasierako Ebaluazioa landuko dira.

METODOLOGIA [edukien antolaketa, jarduera motak, baliabide didaktikoak, ikasleen taldekatzeak, espazioen eta denboren antolaketa, irakasleen eta ikasleen eginkizuna... ikuspegi inklusibo batetik].

Helburua argi utzi.

- Hasierako ebaluaketa: azalduko den gaiari buruz ea ikasleek zer dakiten.
- Azalpen orokorra: ikasleak dakien horretatik abiatuta, ezagupenak zabaldu. Aukera egonez gero, saiatu gai hori beste ikasgaiekin lotzen.
- Mota ezberdinetako ariketak egin: galdera/erantzunak, aditzen taulak, hutsuneak bete, berridazketak, sinonimoak bilatu, literatura iruzkinak, testuak ekoiztu ahoz eta idatziz. Jarduerak komunikazioari dagozkien lau gaitasunak garatzeko aukera emango dute.
- Irakurmena: liburuaren idatzizko laburpena egin .
- Azterketa idatziak
- Mintzamina lantzeko, behin egoera azalduta, taldeka edo bakarka ahozko jardunerako gidoia prestatu, ahozko testua ekoiztu, jendearen aurrean aurkeztu.
- Lanak egiteko edo aurkezteko teknologia berriak erabili.
- Idazlanak: eskema osatu ideien hurrenkerarekin, idazlana egin, idazlana zuzendu, idazlana aurkeztu.
- Lanak egiteko informazioa aurkitu, aukeratu, planifikatu, egokitu...
- Lan kooperatiboa.

BALIABIDEAK

- Testu liburua eta lan koadernoak
- Irakurketa liburuak
- Material osagarriak, bideoak, aldizkariak, web-guneak, arbela digitala.
- Ikasgela

3 . EBALUAZIOAN METODOLOGIAREN EGOKITZAPENA EGIN DA

Klaseak Classroom bitartez ematen ditugu. Lanak hor partekatzen ditugu ikasleekin. Bideo- konferentziak egiteko, Google meet edo jit.si baliabideak erabiltzen ari gara.

Udako txostena Classroometik bidaliko dugu. Beraiek orain arte bezala, Drive dokumentu batean egingo dituzte lanak.

Eskolako ikasle guztiek dute aukera online lana egiteko. Arazoren bat egonez gero aurrerago fotokopiak bidaliko dizkiegu

Testu liburua: Euskara eta Literatura (DBH 2) (Santillana)

Testu liburua ikasleei edukiak irakasteko baliatzen da.

OHARRAK

1go eta 2. ebaluazioko helburu eta edukiak hartuko dira kontuan ikasturtea gainditzeko, Beraz, hauxe izango da ikasleentzako berreskurapen sistema

Liburutik, maila bakoitzean 2. Ebaluazioraino finkatuta geneuzkan helburuak izango dira, gai horien errepasso ariketak, hemendik eta kurtso amaierara egiteko.

- GRAMATIKA FITXAK (1,2,3,4,5,6 UNITATEAK)
- IRAKURKETAREN ULERMENA LANTZEKO ARIKETAK
- IDAZLANTXO LABURRAK
- GAITASUNAK LANTZEKO TXOSTENA

Ohiko deialdian gaindituko ez balute, ez ohiko deialdian aukera izango dute gainditzeko.

EBALUAZIO-TRESNAK [ahozko eta idatzizko probak, galdetegiak, banakako eta taldeko lanak, behaketa-eskalak, kontrol-zerrendak, ikasgelako koadernoak, portfolioa, kontratu didaktikoa...] EGOKITZAPENA	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK [ebaluazio-irizpide bakoitzaren pisua eta balioa] EGOKITZAPENA
Eguneroko behaketa Azterketak (1 eta 2 ebaluazioetan) Lanak (banaka,) Eguneroko ariketak Kontrol orriak Irakasleak egindako ebaluazioa Liburuaren laburpena Iritzi artikulua Filmaren iruzkina EGOKITZAPENA <ul style="list-style-type: none">● Klasean konektatzea● Testu liburuaren ariketak eta Classroometik bidalitako lanen kontrola● Gaiarekin lotutako idatziak: iritzi artikulua eta filmaren iruzkina.	<ul style="list-style-type: none">● 1go eta 2. ebaluazioko notak izango du pisu gehien.● 3. ebaluazioko lanak (konektatzea, lanak egitea, epean entregatzea, kalitatea...) eta frogak ondo lantzeak batz-besteke nota hori puntu batean igotzeko balioko du.● Hala ere, 1go eta 2. ebaluazioko notan eragina izan dezake ere, 3. ebaluazioan lan gutxi egiteak, klaseetara ez konektatzeak... justifikazio gabe. Honek <u>puntu bat jeistea</u> ahalbideratuko du (bost batetik jeisten ez den heinean). Berreskurapenak gainditzen duten ikasleek 5 kalifikazioa izango dute.

Iraila bukaerako froga (hasierako ebaluazioa)	
---	--

PENDIENTEAK / EGOKITZAPENA

Ikuskaritzaren informazioaren zain gauden bitartean, momentuz, ezin izango dugu modu presentzian azterketarik egin. Beti bezala, landu dituzten txostenen inguruko froga bat izango da.

Bestalde, zentzura bueltatzeko aukerarik ez badago, froga era digitalean egingo da, txostenetako edukiak, hau da, aurreko ikasturteko edukiak, bereganatu diren edo ez ziurtatu ahal izateko.

Froga hauek formatu ezberdinetan egin ahalko dira:

-AURREZ-AURREKO BIDEO DEIA: Landutako ariketen galdera/azalpenen bidez. Ikaslearen ahozko adierazpena baloratzeko.

-IKASGELA: Gai jakin baten idatzizko testuen bidez, ikaslearen idatzizko adierazpena baloratzeko.